

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 8P/201/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7822202984
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2023:7822202984.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Jarmilou Dušákovou, v právnej veci manželov - navrhovateľky - manželky A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX proti odporcovi - manželovi, ktorý návrh nepodal D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom D. B., nar. XX.XX.XXXX, E. B., nar. XX.XX.XXXX, E. B., nar. XX.XX.XXXX, A. B., nar. XX.XX.XXXX, F. B., nar. XX.XX.XXXX a E. B., nar. XX.XX.XXXX, všetky maloleté deti zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny C., G. XXX, XXX XX C., takto

rozhodol:

I. Okresný súd Rožňava manželstvo navrhovateľky – manželky A. B. C. H., nar. XX. XX. XXXX a odporcu – manžela, ktorý návrh nepodal D. B., nar. XX. XX. XXXX, manželstvo uzavreté dňa XX. XX. XXXX pred Matričným úradom Obce G., zapísané v knihe manželstiev vo zväzku X, ročníka XXXX na strane XX, pod poradovým číslom XX, r o z v á d z a .

II. Súd na čas po rozvode maloleté deti D. B., nar. XX.XX.XXXX, E. B., nar. XX.XX.XXXX, E. B., nar. XX.XX.XXXX, A. B., nar. XX.XX.XXXX, F. B., nar. XX.XX.XXXX a E. B., nar. XX.XX.XXXX z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky A. B., nar. XX. XX. XXXX, ktorá bude maloleté deti zastupovať a spravovať jej majetok.

III. Otca mal. detí D. B., nar. XX. XX. XXXX z a v ä z u j e prispievať na výživu maloletých detí - D. B., nar. XX.XX.XXXX, E. B., nar. XX.XX.XXXX, E. B., nar. XX.XX.XXXX, A. B., nar. XX.XX.XXXX, F. B., nar. XX.XX.XXXX a E. B., nar. XX.XX.XXXX na každé dieťa sumou 35,- eur mesačne, vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred do rúk matky A. B., nar. XX. XX. XXXX, počnúc od právoplatnosti rozsudku.

IV. Súd styky otca s maloletými deťmi neupravuje, ponecháva ich neobmedzené s tým, že sa budú realizovať na základe dohody rodičov.

V. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Predmetom konania je rozvod manželstva na návrh navrhovateľky – manželky, ako aj úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode. Manželka svoj návrh dôvodila tým, že jej manželstvo s odporcom neplní svoj účel, nakoľko manžel rodinu opustil pred piatimi rokmi a odišiel do I. C. za prácou. Manželka vo svojom návrhu žiadala súd o zverenie maloletých detí do jej osobnej starostlivosti a otca zaviazat' vyživovacou povinnosťou v prospech maloletých detí.

2. Uznesením tunajšieho súdu sp. zn. 8P/201/2022 – 17 zo dňa 09.12.2022 bolo priznané matke maloletých detí oslobodenie od platenia súdnych poplatkov v tomto konaní.

3. Súd uznesením sp. zn. 8P/201/2022 – 24 zo dňa 23.01.2023 ustanovil Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny C. za kolízneho opatrovníka maloletým deťom.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, písomným vyjadrením otca maloletých detí, oboznámením sa s listinnými dôkazmi - sobášnym listom účastníkov konania, rodnými listami maloletých detí, správou o vykonanom šetrení v rodine ÚPSVaR C., správou ÚPSVaR C. o poberaní dávok v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke, správou Sociálnej poisťovne C., pripojenými spismi tunajšieho súdu sp. zn. 12 P 148/2022, 8 P 115/2022, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou spisu.

5. Matka maloletých detí trvala na podanom návrhu. Vo svojej výpovedi uviedla, že ich manželstvo už neplní žiadnu zo svojich funkcií, keďže jej manžel ešte pred 5 rokmi sa odsťahoval do I., kde žije so svojou terajšou priateľkou, kým ona zostala doma a stará sa o svoje deti. S odporcom majú 7 detí, z toho jedno dieťa je už dospelé a 6 detí je maloletých. Maloleté deti navštevujú Základnú školu v G. a v C.. Čo sa týka výdavkov na maloleté deti, sú spojené hlavne so stravou, ošatením, hygienickými potrebami a samotným živobytím. Tiež uviedla, že nie je zamestnaná, nikde nepracuje, žije len z prídavkov, ktoré dostáva na deti a vypomáhajú jej aj rodičia, s ktorými býva v jednom dome. Má vyčlenenú jednu izbu, kde býva aj so svojimi deťmi. V dome nemajú elektriku, ani vodu, ale nosia ju zo susedstva. S deťmi nemá žiadne výchovné problémy, chodia do školy, sú poslušné. Otec sa o deti nezaujíma, neplatí na deti ani výživné, hoci mu už bolo súdom určené ešte v januári 2023. Na čas po rozvode žiada, aby maloleté deti boli zverené do jej výchovy a starostlivosti a výživné zo strany otca bolo určené vo výške, ako bolo určené aj do rozvodu manželstva, t. j. po 35,- eur mesačne na každé dieťa. Styky otca s maloletými deťmi nie je potrebné upravovať, pretože otec sa o deti nezaujíma, ani maloleté deti nemajú o otca záujem. Vylúčila možnosť obnovenia spolužitia s otcom maloletých detí.

6. Z vyjadrenia odporcu – otca maloletých detí vyplýva, že s rozvodom manželstva súhlasí. Súhlasí aj s tým, aby maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky maloletých detí a tiež súhlasí aj s výškou výživného v sume, ako mu bola určená súdom do rozvodu manželstva. Otec maloletých detí súhlasil, aby súd v predmetnom konaní rozhodol v jeho neprítomnosti.

7. Kolízna opatrovníčka, ktorá v konaní zastupuje maloleté deti navrhla, vzhľadom na vykonané dokazovanie, aby súd manželstvo účastníkov konania rozviedol, pretože neplní žiadnu zo svojich funkcií a v súvislosti s úpravou výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom rozhodol v zmysle rozsudku tunajšieho súdu sp.zn. 12P/148/2022 zo dňa 26.01.2023, do rozvodu manželstva.

8. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v C. vyplýva, že aj samotný úrad vo svojom vyjadrení navrhuje vyhovieť návrhu matky - manželky, aby súd manželstvo rodičov rozviedol a rozhodol o úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom do budúcnosti v zmysle rozsudku sp.zn.12P/148/2022 zo dňa 26.01.2023, maloleté deti zveril do výchovy a starostlivosti matky a otca zaviazal vyživovacou povinnosťou.

9. Podľa § 22 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v platnom znení (ďalej len „Zákon o rodine“), k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

10. Podľa § 23 ods. 1 až 3 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

11. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že manželstvo účastníkov konania je hlboko, vážne a trvalo rozvrátené a nemožno od manželov očakávať obnovenie manželského spolužitia. Manželia nežijú v spoločnej domácnosti od roku 2017, kedy manžel opustil rodinu a odišiel do I. C. za prácou. Od toho času manžel nejaví žiaden záujem o svoju rodinu. Na základe týchto skutočností súd

manželstvo účastníkov konania považuje za trvalo, vážne a hlboko rozvrátené, ktoré neplní už ani jednu zo svojich spoločenských funkcií, preto súd návrh navrhovateľky považoval za dôvodný a opodstatnený a návrhu o rozvod manželstva vyhovel.

12. Podľa § 100 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

13. Podľa § 24 ods. 1 zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

14. Podľa § 24 ods. 4 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností, alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá o to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

15. Podľa § 24 ods. 5 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

16. V zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. V zmysle ustanovenia § 76 ods. 1,2 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. Proti pohľadávkam na výživné je započítanie vzájomných pohľadávok prípustné len dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté deti, započítanie nie je možné.

18. Podľa § 62 ods. 1 až 5 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

(4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Z prevedeného dokazovanie vyplýva, že starostlivosť matky o maloleté deti je na dobrej úrovni. Odkedy manželia nežijú v spoločnej domácnosti, osobnú starostlivosť o maloletých zabezpečuje výlučne matka. Pre starostlivosť o deti má vytvorené len skromné podmienky, ale zabezpečuje o nich dostatočnú starostlivosť. Vychádzajúc z týchto skutočností, súd maloleté deti na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky, keďže je v najlepšom záujme maloletých detí, aby zotrvali v jej starostlivosti. Otec maloletých detí je v zahraničí, s deťmi je len v telefonickom kontakte.

20. Z ustanovenia § 62 a nasl. Zákona o rodine vyplýva, že kritériami určovania rozsahu výživného sú potreby maloletých detí aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov, ktoré však vždy limitujú uspokojovanie odôvodnených potrieb maloletých detí. Pri určovaní konkrétneho rozsahu výživného je preto potrebné vychádzať predovšetkým z toho aká peňažná suma mesačne je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa, vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby ako je šatstvo, bielizeň, náklady na bývanie, ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov, prípravy na budúce povolenie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, to je všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v súčasnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu, finančne náročnej kultúrnej, záujmovej alebo športovej činnosti, prípadne, ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelávanie dieťaťa. Vychádzajúc z vyššie uvedených úvah je preto potrebné zdôrazniť, že výživné nie je možné určovať mechanickým výpočtom. Odôvodnené potreby dieťaťa, ktoré sú zohľadnené pri určení výživného sú rôzne, podľa každého konkrétneho prípadu. Sú závislé od veku dieťaťa, jeho psychickej a fyzickej vyspelosti, zdravotného stavu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie.

21. Súd o vyživovacej povinnosti otca rozhodol tak, že ho zaviazal povinnosťou prispievať na výživu detí po 35,- eur mesačne na každé dieťa, ktorá suma zodpovedá čiastočne potrebám maloletých detí a pomerom otca, ktorý je zamestnaný a pracuje v I. C. od roku 2022, keď súd vychádzal z jeho hrubého mesačného príjmu, čo činí 16.900,- Kč, iné príjmy nemá a nie je vlastníkom žiadnej nehnuteľnosti, ani hnuťelnej veci vyššej hodnoty. Maloleté deti, ako je aj vyššie uvedené, súd zveril do osobnej starostlivosti navrhovateľky – matky maloletých detí, s tým, že styky otca s maloletými deťmi neupravil, ponechal ich neobmedzené s tým, že sa budú realizovať na základe dohody rodičov.

22. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia v troch vyhotoveniach, ktoré sa podáva na Okresný súd Rožňava a o odvolaní rozhodne Krajský súd v Košiciach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

U p o z o r n e n i e : Podľa § 27 Zákona o rodine manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko. Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko a zároveň si ponechal v poradí uvedené ako druhé priezvisko svoje predošlé priezvisko, môže do troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska.